

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Теодора Николаева Болярова-Конова, гм

Катедра „Пародонтология“, Факултет по дентална медицина,
Медицински университет – София

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.2. „Дентална медицина“, специалност „Пародонтология и заболявания на оралната лигавица“, за нуждите на Катедра „Пародонтология и дентална имплантология“, Факултет по дентална медицина, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

Кандидат: д-р Цветалина Иванова Герова-Вацова, гм,
главен асистент в Катедра „Пародонтология и дентална имплантология“, Факултет по дентална медицина, Медицински университет – Варна.
Конкурсът е обявен в Държавен вестник, бр. 50/02.06.2026 г.
Научното жури е определено със Заповед № Р-109-264/30.07.2026 г.
на Ректора на Медицински университет – Варна.

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА КАНДИДАТА

Д-р Цветалина Иванова Герова-Вацова е лекар по дентална медицина, специалист по „Пародонтология и заболявания на оралната лигавица“. Кандидатката е родена на 21.02.1992 г. в гр. Нови пазар. През периода 2011–2017 г. завършва магистратура по специалност „Дентална медицина“. От 2019 до 2023 г. е редовен докторант към Катедра „Пародонтология и дентална имплантология“, Факултет по дентална медицина, Медицински университет – Варна. Темата на защитения дисертационен труд е „Изследване на резултатите от приложението на автогенна богата на тромбоцити плазма при регенеративна терапия на вертикални костни дефекти“, с което, през 2023 г. придобива образователна и научна степен „доктор“ по докторска програма „Терапевтична стоматология“. В периода 2017–2023 г. д-р Герова-Вацова придобива специалност „Пародонтология и заболявания на оралната

лигавица“, което допринася за задълбочаване на професионалната ѝ подготовка в областта на пародонтологията.

Професионалният път на д-р Герова-Вацова започва през 2017 г. като лекар по дентална медицина. От 2017 до 2024 г. последователно работи като асистент, а от 2024 г. и към момента е главен асистент в Катедра „Пародонтология и дентална имплантология“, Факултет по дентална медицина, Медицински университет – Варна. В периода 2023–2024 г. заема длъжността административен асистент към същата катедра.

II. АНАЛИЗ НА НАУЧНАТА ПРОДУКЦИЯ

Представената за участие в конкурса научна продукция на кандидата включва 1 автореферат на дисертационен труд, 1 монография, 19 научни статии и множество участия в научни форуми, което свидетелства за значителна по обем и разнообразна научна активност.

От представените научни публикации 9 са публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, а 10 – в нереферирани списания с научно рецензиране. Научните разработки обхващат оригинални научни изследвания, систематични обзори, клинични проучвания и клинични случаи, като преобладават изследванията в областта на пародонтологията и регенеративната терапия.

Количествено представяне на научната продукция на кандидата:

Вид научен труд	Брой
Автореферат на дисертационния труд	1
Монография	1
Публикации в реферирани и индексирани списания	9
Публикации в нереферирани списания с научно рецензиране	10

По показател „Научни публикации“ кандидатът е реализирал 464 точки, което значително надхвърля минималните наукометрични изисквания.

По авторство се установява активна публикационна дейност както в самостоятелни, така и в колективни научни разработки. От представените 19 труда г-р Герова-Вацова е самостоятелен автор в 7 публикации – №1, №2, №3, №4, №5, №8, №17; първи автор в 7 публикации – №6, №10, №11, №15, №16, №18 и №19. В три публикации тя е трети автор - №12, №13 и №14, а в две е четвърти автор – №7 и №9. В значителна част от научната продукция кандидатката заема водеща авторска позиция, което е показател за съществен личен принос в разработването и представянето на научните изследвания, а включването ѝ като съавтор в интердисциплинарни колективи свидетелства за способност за работа в екип и участие в по-широки научни проекти.

Основните области на научно-изследователската работа и публикационната продукция са следните:

1. Регенеративна пародонтална терапия – това е водещото и най-силно представено направление. То включва изследвания върху автогенна богата на тромбоцити плазма (PRP), емайлови матриксни деривати (EMD), бариерни колагенови мембрани и комбинирани регенеративни подходи при вертикални/инфраосални костни дефекти. Научната дейност на кандидата последователно проследява както ефективността на отделни регенеративни методи, така и възможностите за тяхното комбиниране и сравнително оценяване. Това направление е представено в статии № 1, 2, 3, 4, 5 и 8, които обхващат различни аспекти на регенеративната пародонтална терапия. Тези публикации очертават последователно развитие на научните интереси на кандидата – от проучване на ефекта на отделни регенеративни средства до прилагането и оценката на комбинирани терапевтични протоколи при различна клинична тежест на пародонталните дефекти.

2. Костна регенерация и биоматериали – представена чрез систематичен обзор върху хитозан-модифицирани костно-регенеративни материали и обзор върху хистоморфометричната оценка на костната регенерация. Това направление разширява научния профил на кандидата към

биологичните характеристики и регенеративния потенциал на използваните материали. Направлението е представено в статии № 6 и 7.

3. Пародонтална хирургия и лечение на сложни пародонтални дефекти – включва публикациите, разглеждащи съвременни подходи за лечение на зъби с фуркационни дефекти, лечението на тежък генерализиран пародонтит. Публикациите в тази област демонстрират стремеж към систематизиране на диагностичните критерии и съвременните терапевтични подходи. Направлението е представено в статии № 9, 15 и 18.

4. Отделно направление е представено от проучванията върху пародонталната профилактика и диагностика, включително взаимовръзката между плаковия индекс на O'Leary и гингивалния индекс на Ainamo и Bay, както и разпределението на вертикалните костни дефекти според възрастта, пола и анатомичната им локализация. Направлението е представено в статии № 10 и 11. Тези публикации допринасят за по-задълбоченото характеризиране на клиничните показатели и рисковите фактори, свързани с пародонталните заболявания.

5. Научните интереси на кандигата обхващат също постекстракционните промени в алвеоларната кост. Публикациите в тази област разглеждат вертикалната резорбция на алвеоларния гребен, влиянието на тютюнопушенето и ролята на локални и системни фактори, като изследванията са базирани на клинична и СВСТ оценка. Тези статии допълват научния профил на кандигата с изследвания, насочени към динамиката и факторите, определящи промените в костните тъкани след пародонтална екстракция. Направлението е представено в статии № 12, 13 и 14.

6. Други клинични аспекти на пародонтологията – представени чрез публикациите за пародонталните абсцеси, пародонталното шиниране и връзката между пародонталните заболявания и бременността. Направлението е представено в статии № 16, 17 и 19, които демонстрират интерес към комплексното клинично поведение и индивидуализирания подход при различни клинични ситуации в пародонтологията.

Кандигатът участва активно в редица национални и международни научни прояви.

Приноси, свързани с основните направления на научните трудове:

Научните приноси на кандидата в областта на регенеративната пародонтална терапия са свързани с клиничното и образното изследване на различни регенеративни подходи при вертикални костни дефекти. Получени са данни за ефективността на самостоятелното приложение на аутогенна PRP, емайлов матриксен дериват и резорбируема колагенова бариерна мембрана, както и на комбинираната терапия с PRP и бариерна мембрана. Извършено е сравнително оценяване на различни регенеративни протоколи, като резултатите подкрепят възможността за индивидуализиране на терапевтичния подход съобразно характеристиките на костния дефект. Принос има и приложението на CBCT за количествена оценка на настъпилите костни промени в съчетание с клиничните показатели. Представена е и практическата приложимост на тези подходи в комплексното лечение на тежки форми на генерализиран пародонтит.

В областта на костната регенерация и биоматериалите е извършен систематичен анализ на съвременните данни за биологичните свойства на модифицираните с хитозан костновъзстановителни материали, като са установени благоприятните им ефекти по отношение на остеогенния потенциал, биосъвместимостта, биоразградимостта и антимикробните им свойства. Принос има и проучването на алтернативни регенеративни подходи без използване на костновъзстановителни материали, при които са установени благоприятни клинични резултати при подходящо подбрани вертикални костни дефекти. Представен е и систематичен обзор на съвременните хистоморфометрични методи за оценка на костната регенерация, както и са очертани слабостите в съществуващите изследователски протоколи.

Допълнителни приноси са налице в представените клинични и обзорни разработки, свързани с лечението на ороантрални комуникации, профилактиката и контрола на плаката, значимостта на класификацията на фуркационни дефекти. Обобщени са клиничните и патогенетичните характеристики на пародонталния абсцес; разгледана е връзката между пародонталните заболявания и бременността.

Представената научна продукция се отличава с добра тематична последователност, съчетаване на клинични изследвания и систематични обзори и изразена практическа приложимост.

III. ОЦЕНКА НА ХАБИЛИТАЦИОНЕН ТРУД – МОНОГРАФИЯ

Особено значимо място в научната продукция на кандидата заема монографията „Регенеративна пародонтална терапия“, издадена от Медицински университет – Варна през 2025 г. Тя е тематично пряко свързана с основното научно направление на кандидата и систематизира съвременните хирургични техники, биоматериали и биологични принципи в регенеративната пародонтална терапия.

Приноси на монографичния труд

Монографичният труд има съществен принос в областта на регенеративната пародонтална терапия чрез систематизиран обзор на съвременните регенеративни материали, с акцент върху достъпните в България продукти и възможностите за приложението им в клиничната практика. Представени и анализирани са иновативни биоматериали, включително резорбируеми магнезиеви бариерни мембрани NOVAMag и кортикални ламинарни костни мембрани, като са разгледани техните основни свойства и приложения в регенеративната терапия. Значим теоретичен принос представлява интегрирането на остеоимунологичните механизми в разбирането на костното ремоделиране и пародонталната костна деструкция чрез системата RANK/RANKL/OPG. Формулирани са основни принципи на хирургичния дизайн и управлението на меките тъкани, насочени към постигане на по-предвидими регенеративни резултати. Съществена практическа стойност има и предложеният клиничен алгоритъм за вземането на решения в регенеративната пародонтална терапия.

IV. ОТРАЖЕНИЕ (ЦИТИРАНЕ) НА ПУБЛИКАЦИИТЕ НА КАНДИДАТА В НАЦИОНАЛНАТА И ЧУЖДЕСТРАННА ЛИТЕРАТУРА

Представената академична справка от библиотеката на МУ-Варна удостоверява наличието на 12 цитирания, съответстващи на 150 точки, което надхвърля изисквания минимум по този показател.

V. ОЦЕНКА НА ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ И УЧЕБНА НАТОВАРЕНОСТ

Д-р Герова-Вацова има необходимия преподавателски стаж по специалността, придобит на длъжностите „асистент“ и „главен асистент“, в катедра „Пародонтология и дентална имплантология“, като общата продължителност на преподавателския стаж надхвърля изискваните 5 години. От представената справка за учебната натовареност е видно, че средногодишно разпределената учебна натовареност на кандидата през последните 8 години е 233.9 часа, което покрива и надхвърля изискването за учебна натовареност от Правилника за развитието на академичния състав на МУ-Варна.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В обобщение, професионалното и академичното развитие на д-р Цветалина Иванова Герова-Вацова, гм е последователно свързано с профила на обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“. Представената научна продукция, преподавателската и клиничната дейност свидетелстват за устойчиво професионално развитие в областта на пародонтологията. Считам, че представената цялостна професионална и академична дейност отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“.

На основание установеното изпълнение на минималните национални изисквания към научната и преподавателската дейност, регламентирани в Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника на Медицински университет – Варна, както и въз основа на установените научни, преподавателски и клинични приноси на кандидата, изразявам положително становище и подкрепям избора на д-р Цветалина Иванова Герова-Вацова, гм, за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално

направление 7.2. „Дентална медицина“, специалност „Пародонтология и заболявания на оралната лигавица“, за нуждите на Катедра „Пародонтология и дентална имплантология“, Факултет по дентална медицина, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

08. 09. 2026 г.

Гр. София

.....
/проф. д-р Теодора Болярова-Конова, дм/